

Pakolaiset

Kirj. Arvid Johnson.

Riennä Wilhartin, riennä! — Tuolla on tupa metsän laidassa! Rientäkäämme sinne ennenkuin tuo musta ukkospilvi saavuttaa meidät. Ahaa! Nyt jo löi salama aivan päämme päällä. Tuossa tuokiossa olemme likomärkkiä. Anna kätesi tänne ja joutukaamme!

Äiti korjasi pussia olallansa, jossa oli petäjän kuorista ja kaurajauhoista valmistettu leipäkannikka ja joitakin kuluneita vaateriekaleita hänen sekä poikansa käytettäväksi. Siinä kaikki mitä hänellä oli jäljellä kolmenkymmenen vuoden raadanasta. Tie pitkänä ja synkkänä edessä, mutta otsa kirkkaana he riensivät eteenpäin tupaa kohden, äidin hiljaa itsöksensä kuiskaten: "He kai ovat sieltä jo lähteneet, sillä meidän olemme aivan viimeisiä pakolaisia. Oi jumalani, varjele heitä!" kuiskasi hän kuumeentapaisella innolla, silmänsä loistaen toivosta. Samassa hän käännähti ympäri ja katsahti taaksensa. Etäällä hän oli kuulevinaan tykkien jyrinää. "He taistelevat siellä — jumala heitä varjelkoon, sillä he taistelevat mailman historian kunniaakkainta taistelua! He taistelevat koko mailman kärsivän ja poljetun työtä tekevän luokan vapauden puolesta —"

Samassa lähestyivät he mökkiä; se oli autio. Ennen niin sievä, vähäinen puutarha oli runneltuna ja revittyä ja pienet, sieväksi laitetut viljavainiot talattuna yhdeksi kuraliejuksi.

"Äiti — ei mennä sisälle. — Äiti, kylän setä on vihainen, miksikö kylän setä on suuttunut ja särkenyt puutarhan ja kaikki, miksikö, äiti?"

Äiti otti poikansa syliinsä, puristi häntä hellästi rintaansa vasten ja kuiskasi:

"Oi, poikani, sinä olet vielä pieni, et ymmärrä, että maailmassa on niin paljon pahoja ihmisiä ja raakoja; koko mailma on raaka. Veljet taistelevat veljiään vastaan mailman kaikilla ääriillä. Ei pienintäkään valon pilkkahdusta missään! Ei, sitä ei sallita! Se tallataan lokaan juuri kuin nuo viljavainiot tuossa. Eikös ne näytä hirveiltä? Ja kuitenkin ovat ne omien kansaveljiemme työtä."

He astuivat sisään huoneeseen. Sen ikkunat olivat hajalleen ammuttuna, muuri säpäleinä. Siellä täällä seinissä oli kuulaneikkia. Katto, vaikka jotakuinkin pahasti revittyä, kuitenkin tarjosi yhdellä kumallaan suojaa rankkasateelta. Sinne levitti äiti vaateriekaleensa käärien poikansa huolellisesti suojataksensa häntä kylmältä.

"Mutta, äiti, miksi emme mene kotia isän luokse? Isän on ikävä siellä yksin ja hän on niin hyvä, onhan äiti?"

Äiti painautui poikansa vieren, puristaen häntä rintaansa vasten kiihkeästi, sanoen:

"On Wilhartin, isä on hyvä, hänellä on jalo sydän ja hän kannattaa jaloja aatteita antaen kaiken mitä hänellä on pyhintä meidän edestämme, kaikkien meidän edestä, mutta erittäinkin luodakseen sinulle valoisampaa tulevaisuutta. — Jumala heitä auttakoon!"

Tämän sanottuaan vaipti hän mietteisiin. — Hän on näkevinään taistelun riehuvan verisenä ja ankarana; näkee vapauden

Nuorten Osasto

sankarien rivien harvenevan; he ryntäävät kuin mielipuolet paljastetuin rinnoin vasten vihollisen painetteja. He tahtovat kostaa tuhansia vuosia ruoskittujen ja poljettujen esi-isänsä puolesta, orjuutettujen vaimojen ja lastensa puolesta, mutta heidän rivinsä lakastaa pois olemattomiin. — "Oih!" pääsee huokaus hänen rinnastaan — "nuo kirotut roistot murhasivat heidät."

— Samassa näkee hän usia joukkoja monin kerroin suurilukuisempina ryntäävän punaisen lipun liehuessa heille avuksi, oma miehensä etunenässä avorinnoin, lippu toisessa kädessä, toisessa avoin kiiltävä miekka, joka välähtelee salaman nopeudella ilmassa. — "Minun suuri sankarini!" pääsee häneltä huudahtus. — Joukot taistelevat uljaasti jo voittavat. Ensimmäinen kunniasak taistelu mailman historiassa on voitettu!

Siinä hänen tuumiessaan on ukkonen jo sivuttanut heidän ränsistyneen majansa, mutta sadepisarat putoilevat raskaina permannolle läpi rikki ammutun katon. Hän kumartuu poikansa yli koetellakseen josko hän kastuu ja peitelläkseen hänet miten paraiten voi.

Yhä ollessaan rauhatonna ja kuunnellen tarkkaavana mitä ympärillä tapahtuu, juolahtaa hänen mieleensä väkisin ajatus pienestä rauhallisesta kodistaan. Aina kun tämä ajatus hänelle tulee, koettaa hän sitä karkottaa pois kaikilla mahdollisilla keinoilla, vaan tällä kertaa pienokaisensa nukuessa tuntuu sen muisto niin valtavalta ja puoleensa vetäältä, että hän ei voi sitä vastustaa. — Tuo rauhallinen, vaikka pienoinen, mutta siisti koti, jonka me kumpikin ollessamme nuoria ja jänteviä, rakensimme kauniin viheriän metsälammen laitaan, paikkaan, jota jo lapsuusikäni ihailin ja rakentelin tuulen tupia sen rantasella. Oi niitä ihania kesäiltoja istuessani ja katsellessani kalojen hypyvän sen peilitynnyllä pinnalla. — Sitten eräänä lauanta-iltona kun juuri lauloin iloisena, saapui hän, painaan kätensä silmiini päälle ja kysyi:

"Etpä arvaa! Ethän arvaa? Jos arvaat, niin saat —"

"Sanokaa toki, miten saan, niin koetan?"

"Suutelon", kuiskasi hän hiljaa.

"Kyllä arvaan, mutta älä hän tuolla lailla Ville —"

"Mitä, lonkkasinko sinua? — Olet sinä kiltti ja annat anteeksi?"

Samassa istuutui hän vierelläni ja puheli niin iloisena.

"Käydäänpä katsomaan tuonne. Tulehan, siellä on minulla jotakin näyttämistä, se on niin kaunista; ihailen sitä aina.

Lähdimme heti. Samassa tuokiossa osotti hän minulle kahden pienoista lintua, jotka lentelivät levottomina edestakasin. — "Katsopas noita — eivätkö ne olekin sieviä? Ja täällä on vielä enemmänkin."

"Mitä — pienoinen pesä ja neljä pientä poikasta? — Oi, jospa sais olla toinen noista pesän omistajista!"

"Emmeköhän vain heidän lähdettyään rakenna tähän tilalle oikeuksiesi puolesta isäsi rinnalla omaa pesäämme. Ja sitten, jos

saisin pääni pitää, kutsuisimme sitä "Linnunpesäksi."

Enhän saattanut kieltää, en toki! Ihanat unelmani olivat täyttyneet, entiset tuulentupani alkoivat muuttua todellisuudeksi. Syksyn tullen aloimme rakentaa "pesää." Kahden nuoren rautaisilla voimilla teimme työtä. — Illoisten laulujen kaikuessa kohosi "pesämme" seinät. Rytisten ja räiskyen kaatuivat korven kuuset. Joutohetkemme, nuo herttaiset hetket, vietimme lukien. Hän kertoi minulle sosialismista, uudesta aatteesta, jossa kaikki ihmiset ovat yhdenvertaisia; väkevampi ei sorra heikompa ja missä orjuus on tuntematonta. — He taistelevat saavuttaakseen tämän päämäärämme. — Ehkä juuri tällä hetkellä on koko kohtalo ratkaistuna. — Oi, jospa olisikin! Eiköhän he sittenkin tehneet väärin antautuessaan taisteluun? Sosialismihan ei hyväksy verenvuodatusta, Sosialismi vaatii, että kaikki asiat ratkaistaan rauhallista tietä. — Niin, mutta niinhän he tekivätkin. Mehän äänestimme miehemme eduskuntaan ja luotimme heihin; olivathan he kansan valtuuttamat, mutta nuo kirotut mammonan palvelijat, joilla on aivot vatsassa, tarjosivat kansan syville riveille muruja — samoja muruja, joita he ennen jo tuhansia vuosia olivat heille jakaneet. Voiko kansa niihin tyytyä? Ei, taivaan nimessä, ei! Kansallahan kansana oli oikeus omaansa.

He kuvaivat meille valtiota ja sen lakeja jonkinlaisena yli-inhimillisenä koneistona, jota on ainoastaan nöyrästi toteltava. — Mutta mitähän on valtio ilman siinä asuvia ihmisiä? Sehän on paljas maakaistale ääriivioineen. Jos yhdellä ihmisellä joka tuhannesta on oikeus ottaa osaa maan hallintoon, silloin sellaisessa maassa ei voi olla muuta kuin herroja ja orjia. Mutta tarjota tuolle yhdelle tuhannesta tätä orjan asemaa, niin luulempa vaan, että siinä aukeisi edullisia tilaisuuksia revolverikaupustelijoille. —

Kaikkia näitä tuumiessaan oli yö kulunut ja aamu alkanut sarastaa. Hän nousi ylös ja asteli revityn ikkunan luo. Sade oli tauonnut ja ensimmäiset auringon säteet välähtelivät kirkkaina puiden välistä metsän takaa. — "Mitähän jos kiuruhtaisimme matkaan?" — Samassa hän katsahti poikaansa, joka edellisen päivän väsymyksestä yhä sikeästi nukkui. — "Voi poika raukani, synkältä näyttävät elämäsi ensimmäiset vuodet! Synkkä on myöskin tällä hetkellä tulevaisuutesi. Jos ymmärtäisit tämän kaiken, syyttäisitkö minua kohtalostasi? Sanoisitko: Äiti, miksi saatoit kurjan ihmisolelmon kärsimään? — Olisinko minä siis syyllinen kärsimyksiisi? — En, tuhat kertaa, en! Sinä olet syntynyt maailmaan yhtä hyvillä oikeuksilla kuin yksikään muu ihminen maailmassa ja jaloimmassa tarkotuksessa kuin yksikään noista, jotka tänä päivänä enemmän kuin koskaan ennen vertamme janoavat. Ei, ethän syyttäisi minua; päinvastoin, jos olisit mies, taistelisit vapaudestasi ja oikeuksiesi puolesta isäsi rinnalla. — Samassa alkoi hän he-

rättää poikaansa: "Nouse sydänkäpyni, nouse! Joutukaamme matkaan." — Käärityään mytynsä ja taitettuaan palan petuleivästään itselleen sekä pojalleen, suuret vesipisarot vierähtivät hänen poskipäilleen katsellessaan poikansa kuumeentapaisista ruokahalua. Samassa riensivät he matkaan kohti tuntematonta päämäärää.

Totuuden toveri

Poikasen arvostelu E. V. Debsistä.

Kirj. Robert Hunter.

Kim olin noin 8 tai 9 vuoden vanha, olin kerran kävelyllä isäni kanssa Terre Hauten kadulla. Komea, pitkä nuorukainen pysähtyi puhelemaan isäni kanssa. Ensimmäinen huomiotani kiinnitti se tapa, miten he tervehdyivät toisiaan ja katsoivat suoraan silmiin ja sitten minuun vaikutti heidän vilkas keskustelunsa. He puhelivat niin kauan, että minusta tuntui kuin se olisi kestänyt useita tunteja ja minä aloin nykimään isäni takin liepeestä ja pyytelemään häntä lähtemään. Vilhdoin he kuitenkin erosivat ja isäni sanoi minulle vakavasti: "Sinun ei pidä milloinkaan keskeyttää minua kun puhelen jonkun kanssa. Tuo nuori mies on yksi mailman suurimpia sieluja ja sinun olisi pitänyt kuunnella mitä hän puhui."

Senjälkeä kuulin usein puhuttavan "Gene'stä" ja monet olivat ne kertomukset, joita hänestä kerrottiin. Kuulin kaikkien puhuvan hänen ystävyystään köyhiä kohtaan. Hän ei voinut pitää rahaa taskuissaan. Hänen vaimonsa kertoo, että hän antaa aina vaatteensa pois tarvitseville, jotka tulevat hänen ovelensa pyytämään, eikä hän anna huonoimpia, vaan parhaita vaatteitansa.

"Gene" on aina ollut TOTUUDEN seuraaja. Hän ei kysy mikään on politiikoinista, mikä on viisasta tai mikä on sopivaa; hän ainoastaan kysyy mikä on totuus. Hän rakastaa totuutta yli kaiken. Totuus on hänen hallitsijattarensa, jonka kanssa hän on vaeltanut rikkaudessa ja köyhyydessä, suosiossa ja epäsuosiossa. Totuus on kulkenut hänen kansansa suurissa sekä pienissä tehtävissä. Hän on seisonut totuuden puolesta kaikkia sen vihollisia vastaan. Totuuden vuoksi hän on usein näyttänyt uhraavan kaiken maallisen voiton ja ottavan vastaan väärinymmärrystä, väärintulkintaa ja melkein yli mailman ulottuvaa tuomitsemista ilman vähintäkään tuskan tunnetta. Totuuden tähden hän on ollut toisinaan yksi suosituimmista miehistä tässä maassa. Hän on ollut totuuden toveri silloin kuin kaikki uskoivat totuuteen ja silloinkin kun totuuteen uskominen on merkinnyt vankilaa ja rautarikkoita.

Minä olen jolloinkin ollut erimielisiä "Genen" kanssa. Olen jolloinkin sanonut hänelle, että hänen tekonsa on epäviisas, epäpoliittinen ja vaarallinen. Sellaisissa tapauksissa, sellaisen arvostelun alaisena, hän on aina lempeä mutta järkähtämätön ja se on hänen omatuntonsa kun vastaa silloin, kysyen: "Mutta onko se oikein? Onko se totta?"

ROSSLAND, B. C., Canada, S. S. Osaston (Box 454) ompeluseura kokoontuu joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstai-iltona kello 7:30 Kansanhuolissa, jossa s. s. osaston kokoukset ovat joka toinen sunnuntai kello 3 j.p.p.